

Kutatási jelentés az Anubisz Barlangkutató Csoport és Adrenalin Barlangkutató Egyesület 2009. évi kutató tevékenységéről

Bevezetés

Az Anubisz és az Adrenalin barlangkutató csoportok 2007. ősztől kezdtek közös kutatási objektumoknál dolgozni. A két csoport kutatóit már évtizedes jó kapcsolat kötötte össze. Ezután jutottunk arra a gondolatra, hogy az eddigi pusztán túrázásra szorított együtt működést a kutatás területén is kamatoztassuk. Így kértük, és kaptuk meg a kutatási engedélyeket összesen tizenegy-barlangra, illetve barlang indikációra. Ezek, és a barlangokban történt munkák időbeni eloszlása:

- ***-Hosszú-hegyi új (Kristályos) barlang- 2 kutatási alkalom***
- ***-Hárs-hegyi Szent Miklós-barlang- 2 kutatási nap***
- ***-Pilis-oldali kigőzölgés- 2 kutatási nap***
- ***-Nagy Szopláki (V. számú) víznyelő- 2 kutatási nap***
- ***-Ferenc-hegyi kigőzölgés- 6nap***
- ***-Pilisszentkereszt-szurdoki víznyelő-15 kutatási nap***
- ***-Mátyás-hegyi kőfejtő ürege-6 kutatási nap***
- ***-Avaros-barlang- 15 kutatási nap***
- ***-Bolhás-barlang melletti üreg-3 nap***
- ***-Avaros-barlang alatti beszakadás-1 kutatási nap***
- ***-Solymári kőfejtő ürege- 4 nap***

A munkákon átlagosan a két csoportból összesen 6-8 fő vett részt. Egy kutatási napon átlagosan 5-8 órát töltöttünk el a tevékenységgel. A kutatásban résztvevők összes munkaórászáma 2310 óra volt. A 2009-es évben több kutatási engedélyünk lejárt. Az alábbi engedélyek meghosszabbítását kérjük, némi adatmódosítással a mellékletben:

- ***-Hárs-hegyi Szent Miklós-barlang***
- ***-Nagy Szopláki (V. számú) víznyelő***

Ezenkívül több adatunkban változás következett be, így kérjük ezek módosítását is, szintén a mellékletben:

- ***-Mátyás-hegyi kőfejtő ürege***
- ***- Avaros-barlang***

A két csoport adatai:

Anubisz Barlangkutató Csoport, Bp., 1094 Balázs Béla u. 30.

Adrenalin Barlangkutató Egyesület, Bp. 1116. Budapest, Karcag u. 3.

A kutatásvezető adatai:

Turi Zoltán, Kut.vezetői eng. Száma: 130. Lakcíme: 1033. Budapest, Harrer P. 18. X/57.

Munkánkat nagymértékben elősegítette a Karszt és Barlang Alapítvány által kiírt pályázaton elnyert összeg, melyet ezúton is köszönünk!

Hosszú-hegyi új (Kristályos) barlang

Kutatási engedély száma: KTVF: 43292/2/2007

A barlangban végzett munka

A barlangban két alkalommal dolgoztunk, személyekre bontva összesen 60 munkaóraban. A végzett munka eredményeként kitisztítottuk a barlang teljes jelenleg ember számára járható szakaszát. Minden végpont szálkőben végződik. A barlang további kutatása új barlangjáratok reményében felesleges. Mivel kutatási engedélyünk lejárt, így az itt végzett munkát befejezettnek nyilvánítjuk, az engedély meghosszabbítását nem tervezzük.

Hárs-hegyi Szent Miklós-barlang

Kutatási engedély száma: KTVF: 39808/2/2007

A barlangban végzett munka

A barlangra összesen két kutatási napot tudunk idén szánni. Ez összes munkaóraban kb. 45 órát jelentett. Az itt végzett tevékenység tulajdonképp a két végpont közül a bal oldali tágítására, mélyítésére, valamint a jobboldali kitisztítására szorított. A jobb oldali végponton a régi (Acheron) bontási pont megközelítését egy, azóta beomlott szikla nehezíti, következő célunk ennek biztonságos eltávolítása. Időnként kirándulók, kutyasétáltatók faágat, stb. dobálnak be a barlangba, így azt rendszeresen „takarítjuk” is.

Mivel kutatási engedélyünk lejárt, így ezúton, a mellékletben kérjük meg kutatási engedélyünk meghosszabbítását.

További tervek

Jövő évben természetesen folytatjuk a bontást, és ezen objektum kutatására több időt tervezünk. A bal oldali végpont felett található omladék megerősítését tervezzük, mivel az igen életveszélyessé teszi a munkát. Ennek pontos, megbízható tervezése a magas főte miatt még tart.

Nagy Szopláki (V. számú) víznyelő

Kutatási engedély száma: KTVF: 39810/2/2007

A barlangban végzett munka

A tárgyévben a víznyelő környékét ismételtén kitisztítottuk, és tovább mélyítettük a kutatóaknát. Az eredeti mélységet, illetve a már feltárt aknát még nem értük el. Mivel igen sok munka várható ezen a ponton, valamint kutatási engedélyünk lejárt, így ennek meghosszabbítását a mellékletben kérjük.

További tervek

Folytatnánk a kutatóakna mélyítését, míg a régi víznyelőaknát el nem érjük.

Pilis-oldali kigőzölgés

Kutatási engedély száma: KTVF: 39809/2/2007

Az objektumban végzett munka

Éves tevékenységünk a kifúvás környékének megtisztítására szorított a hegyoldali törmeléktől. Jelenleg a ritka erős fagyok miatt, melyek megmutatják a huzat irányát, valamint a hegyoldali, folyamatosan omló, és így a bontást állandóan eltömő omladék miatt ezen a kutatási ponton a kutatást befejezzük, és lejárt kutatási engedély hosszabbítását nem kérjük meg.

Pilisszentkereszt Szurdokvölgyi-víznyelő

A barlangban végzett munka

2009. évben folytattuk a Pilisszentkereszti Szurdokvölgyi víznyelő barlang feltárását. Folytattuk a talpszint süllyesztését újabb 3 méter mélységnyi törmelékkel termeltük ki, így az eddig omlásveszélyes álfeneket is stabilizáltuk.

További tervek

Folyamatosan mélyítjük az akna talpszintjét, míg át nem jutunk a vízszintes járatokba.

Ferenc-hegyi kigőzölgés

Kutatási engedély száma: KTVF: 2910/5/2008

A barlangban végzett munka

Mivel a huzat a régi kutatóakna oldalábából kezdett fűjni, így a négy méterre kibukkanó szálkő mellett kezdtünk el egy új kutatóaknát mélyíteni. Ennek törmelékével a régi aknát folyamatosan töltjük fel. A huzat egyértelműen jelzi az irányt, egyre lefelé. A kutatóakna mélysége 4 méter, szelvénye 1,5*1,5 méter. Balesetvédelmi okokból az aknát lefedtük, valamint bekerítettük.

További tervek

Jelenleg a huzat útját követve megkíséreljük elérni a légteres járatokat.

Mátyás-hegyi kőfejtő 2 számú ürege

Kutatási engedély száma: KTVF: 33055-2/2009

A barlangban végzett munka

A barlang a Mátyás-hegyi kőfejtőben található, a Mátyás-hegyi barlang bejáratával jobbra szemben, kb. 110 méter távolságban. Két látszólag különálló részből áll. Összefüstpöléssel megállapítottuk, hogy az eredetileg egy, azóta lebányászott, két külön járatra szakadt hasadék a mai napig összefüggő egy rendszert alkot. Az alsó, eredetileg kb. fél méter átmérőjű, négy méter hosszú, a hegy belsejébe vezető járatot kitisztítottuk. Így került napvilágra egy kb. három méter magas, öt méter hosszú, hosszában féberobbantott hasadék, melyet jelenleg vertikálisan, és horizontálisan is bontunk, hogy megtaláljuk az esetleges barlangjáratba vezető pontot.

A felső ág kitisztítás után három, ebből két bontható járatban folytatódik. Ezek K-ÉK-i irányba, felfelé, illetve horizontálisan haladnak. A két üreg összhossza kb. 15 méter. További munkálatok mindkét ágban a kitöltés kitermelésére szorítkozik, míg meg nem találjuk a Mátyás-hegyi barlang eddg ismeretlen hátsó járataiba vezető ágakat.

Avaros-barlang

Kutatási engedély száma: H-11458-3/2008

A barlangban végzett munka

Folyamatosan tágítjuk a régi végpontot, mivel a közel 200 méter hosszú feltárt részbe a bejutás igen nehézkes, valamint fokozottan balesetveszélyes. A szűkület előtti teremben talpszitnsüllyesztést kezdtünk el, így az jelenleg 2,5 méter mély. A munka megkezdésének oka, hogy ez a terem jelenleg egy erősen feltöltődött forráskürtőnek, illetve egy majdnem függőleges gömbfűlkesor tetejének tűnik, így jó eséllyel a mélypontján oldallirányban új járatok feltárására van lehetőség. A jelenlegi új részekben ebben az irányban belülről nincs oldalágnak nyoma, viszont a szűkületen át felülről a víz nem oldhatta ki ezt a kürtőt. Ez az elgondolás vezetett oda, hogy mivel a víz alulról oldotta ki a termet, akkor lefelé továbbjutásra, új, ismeretlen járatok feltárására van remény. Emellett folyamatosan végezzük a barlang térképének felvételét.

Bolhás-barlang melletti üreg

Kutatási engedély száma: H-11457-9/2008

A barlangban végzett munka

A huzatóló bejárat kitisztítása után egy kb. fél méter széles, négy méter hosszú hasadékot tártunk fel, melynek a végén egy kürtő nyúlik fel a felszín irányába, erősen megközelítve azt. A végbonton jobbra lefelé erősen összeszűkülő hasadékból jön a huzat. A következő munkaévben célul tűztük ki ennek kitisztítását.

Bolhás-barlang alatti beszakadás

Kutatási engedély száma: H-11457-9/2008

Az objektumnál végzett munka

Jelenlegi munkálataink csupán a 0 C alá süllyedt hőmérsékletekre koncentrálódtak. Egyelőre az objektum elhelyezkedését hasonlítottuk össze a többi barlangüreggel, indikációval.

Solymári kőfejtő III. sz. ürege

A barlangban végzett munka

Az eredetileg kb. három méter mély barlang alját kitisztítva annak mélységét kb. 8 méteresre növeltük, valamint lefelé, és felfelé tartó, bízató, erős légmozgással rendelkező járatokat tártunk fel. A továbbkutatásra mindenképp alkalmas üregben a munkát jövőre is szánékszunk folytatni.

Budapest, 2010. január 5.

Turi Zoltán

KÖVIZIG

Budapest
Nagydiófa utca 10-12.
1072

A Hárs-hegyi Szent Miklós Barlang lejárt kutatási engedélyének hosszabbítási kérelme

Tisztelt Igazgatóság!

Alulírott Turi Zoltán kutatásvezető (kut. vez. ig. száma: 130) azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy a *KTVF: 39808/2/2007* számú, 2009. december 31-ig érvényes kutatási engedélyt az alább módosított adatokkal meghosszabbítani szíveskedjenek. A barlangkutató csoportoknak központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége az eljárást megelőző naptári évben nem keletkezett, vállalkozási tevékenységből jövedelme nem származott. Kérem hogy az idevonatkozó 90. évi XCIII. tv. 5 § 2. bek. értelmében az illetékmentességet szíveskedjen megállapítani.

Az új adatok:

A kutatócsoportok adatai:

Adrenalin Barlangkutató Egyesület, Bp., 1116 Budapest, Karcag u. 3.
Tolerancia Barlangkutató Egyesület, 2220 Vecsés, Fő út 189/A

A kutatást vezetőik adatai:

Turi Zoltán, Kut.vezetői ig. száma: 130. Lakcíme: 1033 Budapest, Harrer P. 18. X/57.
Gonda Péter, Kut. vez. ig. száma: 203. Lakcíme: 1221 Budapest, Tompa u. 15.

Kérésünk jóindulatú elbírálásában bízva,

Tisztelettel:

Budapest, 2010. január. 5.

Turi Zoltán

KÖVIZIG

Budapest
Nagydiófa utca 10-12.
1072

A Nagy-Szopláki V. számú víznyelő lejárt kutatási engedélyének hosszabbítási kérelme

Tisztelt Igazgatóság!

Alulírott Turi Zoltán kutatásvezető (kut. vez. ig. száma: 130) azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy a *KTVF: 39810/2/2007* számú, 2009. december 31-ig érvényes kutatási engedélyt az alább módosított adatokkal meghosszabbítani szíveskedjenek. A barlangkutató csoportoknak központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége az eljárást megelőző naptári évben nem keletkezett, vállalkozási tevékenységből jövedelme nem származott. Kérem hogy az idevonatkozó 90. évi XCIII. tv. 5 § 2. bek. értelmében az illetékmentességet szíveskedjen megállapítani.

Az új adatok:

A kutatócsoportok adatai:

Adrenalin Barlangkutató Egyesület, Bp., 1116 Budapest, Karcag u. 3.
Tolerancia Barlangkutató Egyesület, 2220 Vecsés, Fő út 189/A

A kutatást vezetőik adatai:

Turi Zoltán, Kut.vezetői ig. száma: 130. Lakcíme: 1033 Budapest, Harrer P. 18. X/57.
Gonda Péter, Kut. vez. ig. száma: 203. Lakcíme: 1221Budapest, Tompa u. 15.

Kérésünk jóindulatú elbírálásában bízva,

Tisztelettel:

Budapest, 2010. január. 5.

Turi Zoltán

KÖVIZIG

Budapest
Nagydiófa utca 10-12.
1072

A Mátyás-hegyi kőfejtőben található új barlang kutatási engedélyének adatmódosítási kérelme

Tisztelt Igazgatóság!

Alulírott Turi Zoltán kutatásvezető (kut. vez. ig. száma: 130) azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy a *KTVF: 33055-2/2009* számú, jelenleg érvényes kutatási engedélyt az alább módosított adatokkal meghosszabbítani szíveskedjenek. A barlangkutató csoportoknak központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége az eljárást megelőző naptári évben nem keletkezett, vállalkozási tevékenységből jövedelme nem származott. Kérem hogy az idevonatkozó 90. évi XCIII. tv. 5 § 2. bek. értelmében az illetékmentességet szíveskedjen megállapítani.

Az új adatok:

A kutatócsoportok adatai:

Adrenalin Barlangkutató Egyesület, Bp., 1116 Budapest, Karcag u. 3.
Tolerancia Barlangkutató Egyesület, 2220 Vecsés, Fő út 189/A

A kutatást vezetőik adatai:

Turi Zoltán, Kut.vezetői ig. száma: 130. Lakcíme: 1033 Budapest, Harrer P. 18. X/57.
Gonda Péter, Kut. vez. ig. száma: 203. Lakcíme: 1221 Budapest, Tompa u. 15.

Kérésünk jóindulatú elbírálásában bízva,

Tisztelettel:

Budapest, 2010. január. 5.

Turi Zoltán

Dr. Reiner Viktória részére

Az Avaros barlang kutatási engedélyének adatmódosítási kérelme

Tisztelt Hölgym!

Alulírott Turi Zoltán kutatásvezető (kut. vez. ig. száma: 130) azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy a *H-11458-3/2008* számú, jelenleg érvényes kutatási engedélyt az alább módosított adatokkal meghosszabbítani szíveskedjenek. A barlangkutató csoportoknak központi költségvetésbe befizetési kötelezettsége az eljárást megelőző naptári évben nem keletkezett, vállalkozási tevékenységből jövedelme nem származott. Kérem hogy az idevonatkozó 90. évi XCIII. tv. 5 § 2. bek. értelmében az illetékmentességet szíveskedjen megállapítani.

Az új adatok:

A kutatócsoportok adatai:

Adrenalin Barlangkutató Egyesület, Bp., 1116 Budapest, Karcag u. 3.
Tolerancia Barlangkutató Egyesület, 2220 Vecsés, Fő út 189/A

A kutatást vezetőik adatai:

Turi Zoltán, Kut.vezetői eng. száma: 130. Lakcíme: 1033 Budapest, Harrer P. 18. X/57.
Gonda Péter, Kut. vez. ig. száma: 203. Lakcíme: 1221Budapest, Tompa u. 15.

Kérésünk jóindulatú elbírálásában bízva,

Tisztelettel:

Budapest, 2010. január. 5.

Turi Zoltán

Kutatási szösszenet a 2009. január 8.-án, 23⁰⁰-kor történt terepbejárás elemzése céljából

Hőfok mínusz 6-8 Celsius, 60 %-os 1-3 centiméteres hóval való borítottság. Talaj keményen fagyott.

Előjáróban: az írás célja, hogy mikor valamely személy, a jövőben, kutatásra adja a fejét, akkor az elméleti szakaszban az alább felmerülő kérdéseken már ne kelljen dolgoznia.

Rövid történet, előzmények:

2007. Szilveszter. A Ferenc hegyen mezei séta közben találtunk egy kigőzölgést. A hőmérséklet mínusz 5-8 Celsius fok, a terep 90 %-ban mintegy 10 centiméter vastagon hóval borított. A kigőzölgés mérete jelentős, mintegy 60 centiméter széles, kétszer másfél méter hosszú. Formáját tekintve egy hasadék alaprajzát adta vissza.

Kutatási engedély kézhezvétele után bontás közben egyértelműen meleg volt, sötétben a gőz (!) miatt nem lehetett használni a vakut. A meleg huzat a mélység felé egyértelműen adja magát, ferdén lefelé halad. Kb. három méter után elindul határozottan oldalirányban, majd a lassan beköszönő tavaszi felmelegedésnek köszönhetően megszűnik. Jellemét tekintve folyamatos periodikusság volt megfigyelhető, mely teljesen megegyezett a Ferenc-hegyi barlang bejárat huzatával.

Terepbejárásnál tapasztaltak:

A jelenlegi megfigyelésnél a kb. három méter mély és hosszú, durván egy méter széles kutatóakna aljában, egy ponton, mely nagyjából azonos az előző évi légmozgás területével, egyértelműen hűz befelé a levegő, időszakos gyengüléseket erős mozgás követ. Légmozgás máshol nem tapasztalható. A belógó hajszálygyökérzet is hasonlóan viselkedik: mindenhol stabil, viszont ezen az egy ponton erősen mozog. A felszínen a „hasadék” irányának meghosszabbításában a föld, és az avar nem fagyott, hanem egyértelműen nedves, vizes. A Ferenc-hegyi barlang bejáratánál viszont egyértelműen egyirányú, erős kigőzölgés tapasztalható, periodikusság nélkül. A Ferenc-hegyi barlang ismert kigőzölgésénél a felszínen a kutató árok környékéhez hasonló a felszíni környezet.

Felmerülő kérdések:

Az előző évben tapasztalt egyértelmű jelek miért változtak meg? Miért szűnt meg mind két helyen a közel azonos körülmények ellenére a huzat jellege, iránya? Miért egy pontban tapasztalható a kutatóaknában légmozgás? Van barlang?

Nézzük először a tényeket:

- a Ferenc-hegyen a két ismert nagy barlang között a geológiai, termodinamikai, klímaviszonyok, illetve kigőzölgések, valamint a barlangok végpontjának jellege alapján biztosan állíthatjuk, hogy a felszín alatt egy nagyméretű, összefüggő barlangrendszer húzódik
- Ezt megerősítik az egyre gyakrabban feltárt, egyértelműen mint alaprajzban, mind klimatikus viszonyokban a terület felé mutató üregek, indikációk is.
- A barlang felszínhez viszonylag közeli helyzete, illetve az időnkénti beszakadások alapján várható, hogy a rendszer valahol szellőzik.
- Volt egy egyértelmű, intenzív kigőzölgésünk. A környéken hasonlót az adott időpontokban nem találtunk.

- Pulzáló huzat alapvetően a következő két leggyakoribb esetben fordulhat elő:
 - Törmelékzóna
 - Nagyméretű, bonyolult járathálózatú barlangrendszer (légszivornya)
- Jelen esetben hegytetőn vagyunk, melyet bár kb. 5-10 méter vastag törmelékzóna takar, azonban szinte sehol sem találunk mérvadó kifűvás nyomokat. Ezeknek –ha vannak- több helyen is jelentkezniük kéne. Formájukat tekintve egymástól kisebb távolságra, néhány tíz centiméter átmérővel kellene rendelkezniük.
- Mivel viszonylag keskeny a gerinc (így könnyebben áthűl, és nem tud kialakulni a megfelelő légkörzés a felmelegedés hiányában), és nem is nagyon találhatunk mérvadó nyomokat, így biztosan állíthatjuk, hogy a területen nincs **jelentős**, törmelékből származó, u.n. cirkulációs huzat. Természetesen regionálisan mikro cirkulációk kialakulhatnak – ezek azonban elméletileg nem melegek jelentősen fel.
- A fentiek, illetve a megtaláláskor a Ferenc-hegyi barlang légmozgásával azonos huzatirányok alapján 100%-os biztonsággal kijelenthetjük, hogy a kutatóaknában tapasztalható légmozgás nem cirkulációs huzat.

De akkor mi, és miért változott meg?

Adva van egy huzatviszony, mely évtizedek óta szépen a maga rendje szerint kering az üregrendszerben. Vannak fő, és mellék, úgymond regionális áramlási viszonyok. A külső levegő hőmérsékletének függvényében ezek meghatározott rendben és módon periodikusan változnak. A felszínhez közeli, esetleg nyitott járatok természetesen felfelé áramoltatják a meleg levegőt- ezzel is helyi áramlási viszonyt generálva. Jelen esetben megtaláláskor a kőzetben felfelé áramlott a meleg, az utolsó kb. fél méterben változott csak meg drasztikusan a közeg hőmérséklete. Tehát intenzíven meleg levegő húzott a felszín felé. A törmelék megszűrte a lefelé haladható hideg levegőt, mivel lefelé ugye, melegebb van. Most nem a geotermikus gradiensre gondolok, hanem a fagypontra alatti része. Mi ezt a meleg áramlatot meg, és így, elbontottuk. Az árok mélysége, és paraméterei miatt az eddigi megyék- megyék fölfelé az 5-7 fokban és hopp, hirtelen mínusz 7 fok van - tehát gőz formájában jelennek meg, most ezzel szemben megyék- megyék felfelé, a megbontott felszín miatt lassan 5, 4, 3, 2, fokok jönnek, tehát a kifelé áramló levegőnek van ideje lehűlni, és ezért nem látunk intenzív meleg légáramlatot. Sőt. Az árok alján kiindulva abból, hogy a bele hullott hó rövid idő alatt elolvadt (pedig pont ezt nem kellene, mivel egy árok eleve hidegcsapda, és még árnyékban is van) valószínűleg akár még plusz (!) fok is lehetséges.

Azon agyaltunk egy jó ideig, hogy miért csak befelé húz, és a periodikussága nem azt jelenti, hogy kifelé, befelé, hanem erősen- majd lassan befelé?

A magyarázathoz a környék barlangjainak formakincséből, és a kigőzölgés eredeti alakjából nyertünk magyarázatot. Képzeljünk el egy ferde hasadékot, vagy hévforráscsövet, mint egy szívószálat magunk elé. Ennek a közepén van egy nagyobb gömbfülke, vagy kisebb terem. Na már most. Míg törmelék volt fölül, ezen a csövecskén áramlott felfelé a meleg levegő, mert fent a hideg levegő csak elterült, letről azonban „nyomással” áramlott felfelé. Volt egy, a jelenleg is ismert járatokkal egy bizonyos áramlási rendszere. Ezt most mi drasztikusan megváltoztattuk. Mint Dobsinán. Csak annyi, hogy itt kár nem merült fel. Maximum a barlang levegője egyenletesebben cserélődik.

Mivel azonban egy aknát hajtottunk, ez, a fent említett szűrő megszűnt, a hideg konkrétan befolyik. Relatív gyorsan halad lefelé a csőben, és megtölti a gömbfülkét. Lejjebb már ismét nem tud érvényesülni, mert ott van, ugye, a barlang nagytérfogató meleg levegője. **Tehát a**

gömbfülke telik a hideggel-gyors áramlás. Mikor teljesen lehűlt, akkor lassan a lenti meleg elkezd intenzívebben felfelé áramlani, lassan felmelegíti a gömbfülkét, azonban visszanyomni nem tudja már a levegőt - ilyenkor lassul a hideg levegő beáramlása.

Ezek természetesen csak gondolatok. Az igazolás, ha megvan a barlang. Azonban addig is szívesen várok hozzászólásokat.

Kutatási Jelentés

DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG ERREZETI Budapest	
Iktatás időpontja: 2010 MÁRC 16	Mellékletek:
Iktatókönyv sorszáma: alszáma:	362/1/2010.
Előirat száma: 123/2009.	Ugyintéző: Juhász

L. A. M. 17.

Tárgy: Az Anubisz Barlangkutató Csoport által a 2009. évben a Pilisszentkereszti Szurdokvölgyi Víznyelő Barlangban végzett barlang feltárási tevékenysége.

L. J. M.

2010. 03. 17.

L. R.
02.17.

Előzmények

Az Anubisz Barlangkutató Csoport 2009. évben folytatta a Pilisszentkereszti Szurdokvölgyi Víznyelő barlang feltárását. A barlang a szentkereszti szurdok, köfejtő felőli bejáratától kb. 150 méterre, a szurdok bal oldalában nyílik felszínre, a völgytalp szintjétől kb. 17 méterrel feljebb.

Az egykori víznyelő bejárata egy, a völgy oldalfalából kiemelkedő szikla kibújás aljában indul egy 200 x 70 cm.-es átmérőjű felszínre szakadási ponttal.

Csoportunk a 2008. év végére, a víznyelő aknájának kitöltésanyagát részlegesen eltávolítva elérte a 13 méteres mélységet.

Ebben a mélységben a további feltárást jelentős mértékben lelassította hogy az akna átmérője elérte a 3.5 x 2.5- métert.

Figyelembe véve az aknatalp 7 m² alapterületét, egy méter teljes szelvényű talpszint süllyesztés, jelentős mennyiségű kitöltésanyag felszínre deponálását jelentette volna, ezért ideiglenes ácsolattal megerősített kutatóakna mélyítését kezdtük meg.

Az akna oldalfalában végigkövetett tektonikus törés a 18 méteres mélységben 50 cm. szélességben, -45%-os dőlésszögben 1.5 méteres hosszban, aláhajlással megnyílt.

A hasadékból jól érezhető légáramlatot észleltünk.

Sajnálatos módon, a 2008 december 23.-i kiszállás alkalmával az ácsolatot megbolygatva találtuk, a végponti kutató aknába több köbméter kitöltés anyag besuvadt.

2009:

Csoportunk 2009 februárjában átvizsgálta az aknabarlangban bekövetkezett omlás, törmelék zónáját.

Kénytelenek voltunk megállapítani, hogy az általunk ácsolással pozícionált kitöltés anyag, a dúcfák megrongálásának, elmozdításának következtében, az akna teljes szakaszán instabillá vált.

Egyetlen lehetőségünk a feltárás folytatására az akna teljes szelvényében történő talpszint süllyesztés volt

Ez egy 5 méteres rétegvastagságú, kb. 10-13 m³ anyag tartalmú, az akna 2/3-át kitöltő törmelék zónának a felszínre termelését jelentette, vödrönként, 15 méteres mélységből, kézi erővel, mivel motoros csörlőre nem telt a csoportnak.

A 2009.es év voltaképpen ezzel a munkával telt el.

A monoton, és cseppet sem izgalmas hétről hétre ugyanolyan „kulimunka” próbára tette a csoportunk kitartását, az eredményes feltárásba vetett hitét

Szerencsére mind a kettő kitartott az év végéig, mikorra is a kitermelésre váró törmelék mennyisége már nem érte el a 2 m³-t. Ismételten elérve a 17-18 méteres mélységet, már csak kb. 60-80. cm-es kitöltés választ el bennünket, az egykor már megtalált, oldal irányú járattól.

Egyetlen említésre érdemes esemény történt a bontások során:

A hideg idő beállta előtt, mikor még a barlangból, (a törmeléken keresztül is!) kifelé áramlott a levegő, egy precíziós hőmérő segítségével 6 - 6. 5, C° fokos huzat hőmérsékletet mértünk.

Ennek alapján feltételezzük, hogy a szurdok felső szakaszában a patakmeder ősi, részben eltömődött nyelőiben elfolyó víz, a barlangban megjelenik, és jelentős hőmérséklet csökkenést generál.

Bízunk benne, hogy ez az év végre meghozza, a hat éves „kutatásunk” feltáró munkánk gyümölcsét.

2010-02-15

Kocsis András
Csoportvezető